

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 22P/88/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1520204555
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Anna Križáková
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2021:1520204555.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava V v konaní vedenom sudkyňou Mgr. Annou Križákovou, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: B. U., narodené XX. 5. XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa rodičov: matka - T. U., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom T. XX, XXX XX X., a otec - T. Q., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom L. XXX/X, XXX XX T., na návrh matky zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Otec je povinný počnúc dňom 11.08.2020 platiť na výživu maloletej B. U., nar. XX.XX.XXXX namiesto doterajšej sumy 120 eur zvýšeným výživným vo výške 210 eur mesačne a to vždy vopred do 15. dňa v mesiaci k rukám matky maloletej.

II. Dlh na zročnom výživnom za obdobie od 11.08.2020 do 11.03.2021 v celkovej výške 601 eur je otec povinný zaplatiť k rukám matky maloletej do 3 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Týmto rozsudkom sa mení rozsudok Okresného súdu Bratislava V č.k. 22P/59/2017-116 zo dňa 08.02.2018 v časti rozsahu vyživovacej povinnosti otca.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Návrhom podaným tunajšiemu súdu dňa 11.08.2020, doplneným a opraveným dňa 24.08.2020, sa matka domáhala zvýšenia výživného na maloletú B., a to počnúc dňom 17.09.2019 na sumu 260,- eur mesačne, ako aj zaviazania otca na polovicu preukázaných nákladov z liečebného pobytu maloletej, ako aj z očného vyšetrenia a z kúpy bicykla.

Svoj návrh matka odôvodnila tým, že rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 22P 59/2017-116 zo dňa 08.12.2018 bolo naposledy určené výživné na maloletú. Dňa 05.03.2019 matka dohodou ukončila svoj pracovný pomer, keďže na základe lekárskeho posudku dlhodobo stratila spôsobilosť vykonávať dovtedajšiu prácu následkom pracovného úraza a následne matke bola diagnostikovaná osteoporóza. Matke so starostlivosťou o maloletú do 05.03.2019 vypomáhala jej matka, ktorá je onkologickým pacientom, a už naďalej nemohla pre svoj zdravotný stav vypomáhať v starostlivosti o maloletú. Matke sa z tohto dôvodu zmenila jej finančná situácia, nakoľko jej príjem sa výrazne znížil, od 16.09.2019 začala matka poberať opatrovateľský príspevok, do tohto času žila z odstupného. Maloletá absolvovala v sume 670,- eur liečebný pobyt, ktorý pre matkin zdravotný stav v roku 2019 nemohli absolvovať, matka maloletej robí doprovod na liečení a toto liečenie má maloletá odporúčané absolvovať každý rok. Maloletá má tiež odporúčané Nordic Walking, bicyklovanie na tréning hypotonusu a redukciu váhy, avšak jediný vhodný bicykel pre maloletú skrz to, že nevie udržať rovnováhu, je trojkolesový, ktorého cena je 450,- eur. Maloletá naďalej trpí inkontenciou, navštevuje očné kliniku Veselý, kde vyšetrenie

stojí 100,- eur. Každoročne maloletá musí absolvovať trojdňové vyšetrenie v Martine. Otec maloletej nad rámec súdom stanoveného výživného neprispieva, toto je vymáhané cestou súdneho exekútora, aj napriek tomu, že otcovi odbudla jedna vyživovacia povinnosť voči dcére W.. Otec sa vrátil žiť po smrti svojho otca k svojej matke, vlastní nehnuteľnosť, predal svoje osobné motorové vozidlo v sume 650,- eur, dal si urobiť kerku. Matkin príjem sa výrazne znížil, momentálne ho predstavuje opatrovateľský príspevok vo výške 590,- eur, v ktorej sume je zarátaný aj príspevok na pohonné hmoty. S ohľadom na zdravotné problémy maloletej, ako aj zmenu pomerov na strane matky existuje dôvod na zvýšenie výživného, a to počnúc dňom 17.09.2019, keď matka nastúpila na opatrovateľský. Maloletá je ZŤP, je na liečbe BiPAP s potrebou kyslíka, trpí nadváhou, má hypotonus, inkontinenciu, a preto potrebuje celodennú starostlivosť. Od 17.09.2019 je matka poberateľkou opatrovateľského príspevku vo výške 476,74 eura, príspevku za celodennú opateru vo výške 100,- eur, detských prídavkov vo výške 24,95 eur, príspevku na benzín vo výške 35,88 eur.

Otec sa k návrhu matky vyjadril vo svojom podaní doručenom súdu dňa 23.10.2020 tak, že matka súdu riadne neosvedčila dôvody, ktoré uviedla vo svojom návrhu - nezdokladovala zhoršený zdravotný stav maloletej, ako aj zmenu pomerov. Otec má štyri deti, pričom jeho dcéra W., narodená XX.XX.XXXX, je zárobkovo činná a býva v samostatnej domácnosti. Naďalej má však otec vyživovaciu povinnosť k maloletému G., narodenému XX.XX.XXXX, v sume určenej rozsudkom Okresného súdu Bratislava III vo výške 150,- eur mesačne, a k maloletému Y., narodenému XX.XX.XXXX, na základe rodičovskej dohody vo výške 80,- eur mesačne. Otec nie je vlastníkom nehnuteľnosti, v minulosti vlastnil rodinný dom v obci W., aktuálne však žije v dome svojej matky, ktorej prispieva na náklady spojené s bývaním vo výške 105,- eur mesačne. Taktiež predal svoje osobné motorové vozidlo zn. G. O., nakoľko bolo zrecyklované. Naďalej je zamestnaný v spoločnosti K. U., s.r.o. v T. s čistým mesačným príjmom vo výške 850,- eur. Otec svoj životné náklady vyčíslil na sumu 870,- eur, pričom má za to, že ak je životná úroveň rodičov nízka a nemajú možnosť si ju zvyšovať, je nevyhnutné obmedziť nároky dieťaťa a prispôbiť ich takejto životnej úrovni. Zákon totiž neukladá rodičom povinnosť zvyšovať životnú úroveň dieťaťa nad rámec svojich možností, životná úroveň dieťaťa nemôže byť neúmerne zvyšovaná nad rámec životnej úrovne rodiča, čím ho dostáva do existenčných problémov. Otec súhlasil s tvrdením matky, že na maloletú nad rámec súdom stanoveného výživného ničím neprispieva, a to z dôvodu, že maloletú nepozná, keďže matka od narodenia otcovi bránila v styku s ňou a neželala si udržiavať akýkoľvek kontakt. Otec má za to, že na jeho strane nenastala taká zmena pomerov, ktorú by bolo potrebné premietnuť do výšky výživného v zmysle podaného návrhu matky a návrh matky žiadal zamietnuť.

Súd vykonal dokazovanie vyjadreniami a vylúčením oboch rodičov, kolízneho opatrovníka, oboznámením rodného listu maloletého dieťaťa, rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 22P 59/2017-116 zo dňa 08.02.2018 /2011-179 zo dňa 05.06.2014, potvrdeniami o majetkových a príjmových pomeroch rodičov, uznesením Okresného súdu Malacky č. k. 12D/609/2018-26 zo dňa 16.05.2019, potvrdením o zdravotnom stave rodičov, ako aj ostatnými na vec sa vzťahujúcimi listinnými dôkazmi.

Matka na pojednávaní konanom dňa 06.11.2020 zotrvala na podanom návrhu, uviedla, že k zásadným zmenám od podania návrhu nedošlo, hoci situácia sa lepší, s ohľadom na inkontinenciu maloletej, jej nadváhu a zvýšené potenie má matka naďalej zvýšené náklady na kúpu podložiek a pohotovostne zakupuje plienky. Matka je naďalej na opatrovateľskom príspevku, ktorý v minulosti poberala jej matka a od júna 2019 po tom, ako začala mať zdravotné problémy s kolenami, ktoré jej znemožňovali prácu na pošte, ho poberá samotná matka, a to vo výške 576,74 eura, ako aj 100,- eur ako kompenzáciu nemožnosti zamestnať sa, ktorá však nie je uvedená v potvrdení vystavenom úradom práce, sociálnych vecí a rodiny. Matka žije naďalej v spoločnej domácnosti so svojou matkou, ktorá je poberateľkou dôchodku vo výške cca 370,- eur.

Otec na pojednávaní zotrval na svojom zamietavom stanovisku k návrhu matky. Ďalej uviedol, že jeho dcéra W. zmaturovala v auguste 2019 na opravný termín a následne sa absolútne osamostatnila. Po ukončení spolužitia s predchádzajúcou partnerkou, cca pred rokom, sa otec nasťahoval k svojej matke, starobnej dôchodkyni, po tom, čo v septembri 2018 zomrel jeho otec.

Kolízny opatrovník sa k návrhu matky pripojil s tým, že vzhľadom na ďalšie vyživovacie povinnosť otca navrhol zvýšiť výživné na 200,- eur mesačne s prihliadnutím na nezáujem zo strany otca. Na pojednávaní konanom dňa 12.03.2021 po vykonanom a doplnenom dokazovaní navrhol výživné na sumu 220,- eur mesačne.

Vykonaným dokazovaním súd zistil, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava V č. k. 22P 59/2017-116 zo dňa 08.02.2018 v spojení s Opravným uznesením č. k. 22P 89/2017-120 zo dňa 29.02.2018 v znení rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 11CoP/221/2018-157 zo dňa 13. novembra 2018 súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletú B. U., nar. XX.XX.XXXX, od 22.03.2017 zo sumy 90 eur mesačne na sumu 120 eur mesačne, ktoré výživné je otec povinný platiť vždy do 15 dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Dlh na zročnom výživnom od 22.03.2017 do 08.02.2018 vo výške 309,67 eur uložil otcovi uhradiť k rukám matky do 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku, týmto zmenil rozsudok Okresného súdu Malacky, č. k. 27C/90/20111 - 173, zo dňa 08.06.2012 v rozsahu vyživovacej povinnosti otca. Žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

V tom čase matka po ukončení predĺženej rodičovskej dovolenky, ktorú čerpala vzhľadom na naďalej zhoršený zdravotný stav maloletej, sa v januári 2016 sa zamestnala v U. pošte, a.s. ako poštová doručovateľka. V roku 2016 dosahovala priemerný mesačný príjem vo výške 449,30 eur netto a v roku 2017 vo výške 614,53 eura netto. Do 31.05.2016 popri príjme poberala rodičovský príspevok vo výške 203,20 eura mesačne a rodinné prídavky na dve deti v celkovej výške 47,04 eura. Maloletá medzičasom začala navštevovať materskú školu - predškolskú prípravu a od septembra 2016 začala plniť povinnú školskú dochádzku. Rozhodnutím P. základnej školy s materskou školou na W. X v X. zo dňa 04.09.2017 bol maloletej na školský rok 2017/2018 priznaný príspevok zákonného zástupcu na čiastočnú úhradu nákladov za starostlivosť poskytovanú žiakovi v školskom klube detí. Za stravu v školskej jedálni mesačne vynaložila cca 30 eur. Maloletá vzhľadom na svoj zdravotný stav mala naďalej indikované rehabilitácie a tiež ďalšie s tým spojené zvýšené výdavky. Matka žila v spoločnej domácnosti so svojou matkou, ktorá je starobnou dôchodkyňou, pričom od 01.01.2016 poberala dôchodok vo výške 367,40 eura, zvýšený od 01.01.2017 na sumu 377 eur a od 01.01.2018 na sumu 385,40 eura. S bývaním mali spojené mesačné náklady 225 eur na zálohové platby, 0,97 eura za SIPO, 30 eur za televíziu, 40 eur za elektrinu a 21 eur za plyn. Rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava č. BA/RPPnKŤZP/SOC/2017/116131-13 zo dňa 23.10.2017 bol maloletej priznaný peňažný príspevok na kúpu motorového vozidla vo výške 6.638,79 eura na základe Komplexného posudku podľa ktorého sa maloletá Nella považuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím s mierou funkčnej poruchy 50 %. Podľa tvrdenia matky po 6 rokoch vylúčenia z kolektívu detí zostala maloletá v súvislosti s návštevou školského kolektívu často chorá. V dôsledku chorôb vymeškávala zhruba polovicu mesiaca, keď sa o dcéru starala jej matka, aby nemusela čerpať OČR. V dôsledku pomočovania maloletej mala matka zvýšené náklady na podložky (30 eur mesačne) a celkovo na hygienu pre obezitu dcéry, na ktorú mala vplyv aj neopodstatnená 4,5-ročná liečba štítnej žľazy, v dôsledku ktorej neúmerne priberala. Maloletá v tom čase mala zdravotne odporúčanú diétu. V adaptačnej fáze školskej dochádzky krúžky nenavštevovala, a teda jej ostatné výdavky boli na výživu bežné a primerané veku. Po vyplatení príspevku na zakúpenie osobného motorového vozidla pre maloletú matka zakúpila motorové vozidlo Suzuki Swift v cene 9.095 eur, nakoľko podmienkou poskytnutia príspevku bolo zakúpenie vozidla do veku 5 rokov. Uviedla, že rozdiel v cene vykryla pôžičkou, ktorú spláca mesačne vo výške 158 eur. Taktiež si platila garáž za 55 eur mesačne. Maloletá dostávala tiež príspevok na benzín vo výške 33,16 eura mesačne. V januári 2017 matke odbudla vyživovacia povinnosť k staršiemu synovi, ktorý prerušil štúdium a zamestnal sa. Mesačné náklady spojené s výživou maloletej, vrátane svojich mesačných výdavkov matka špecifikovala nasledovne: bývanie 150 eur, strava 100 eur, lekár, cvičenia, cestovné 70 eur, lieky 20 eur, oblečenie 50 eur, poisťka 25 eur, drogéria 30 eur, telefón 30 eur. Do septembra 2016 náklady spojené s materskou školou predstavovali poplatok za správu 6,70 eura, pranie a hygiena 4,50 eura, strava 35 eur a ZRPŠ 30 eur 2 x ročne. Neskôr po nástupe na základnú školu náklady na výživu dieťaťa matka vyčíslila na sumu cca 60 eur na lieky a vitamíny mesačne, 50 až 80 eur štvrťročne na oblečenie a 50 eur štvrťročne na obuv, ročné náklady spojené so školou cca 60 eur a 65 eur na školskú tašku, 42 eur polročne za školskú družinu, 30 eur jednorazovo na ZRPŠ a 30 eur mesačne na stravu v školskej jedálni. Maloletej mesačne platila 30 eur na poisťku so šetrením. Maloletá nosila okuliare, za ktoré naposledy zaplatili 125 eur. Matka preukázala aj zhoršenie svojho zdravotného stavu a indikovanú operáciu kolena, ktorú však podľa vlastného tvrdenia z ekonomických dôvodov odkladala, ako aj jednorazové náklady spojené s hospitalizáciou maloletej v súvislosti s úrazom v priebehu konania a jej sprievodom, ako aj ďalšie jednorazové náklady spojené so zakúpením nábytku (komoda, posteľ).

Otec bol od 01.03.2016 do 30.06.2017 zamestnaný v spoločnosti Y. U. s.r.o., so sídlom R.-J., kde za celé uvedené obdobie jeho priemerný mesačný príjem, vrátane daňového bonusu vo výške 21,41 eura mesačne, predstavoval sumu 1.122,05 eura netto. Od 01.07.2017 sa opätovne zamestnal zatiaľ na dobu

určitú do 30.06.2018 v spoločnosti K. U., s.r.o. so sídlom v T., kde pracoval až do februára 2018. V tejto spoločnosti dosahoval v roku 2014 priemerný mesačný príjem 715,35 eura a za obdobie 01/2015 až 08/2015 vo výške 712,49 eura, od júla 2017 do decembra 2017 vykázal priemerný mesačný príjem vo výške 757,20 eura netto, vrátane daňového bonusu. Podľa vyjadrenia otca u tohto zamestnávateľa bol vodičom servisného vozidla mobilných toaliet. Súčasťou práce bolo zdvíhanie bremien, WC s hmotnosťou 80-100 kg. Prácu vykonával sám bez závozníka. Výpoveď dal ešte pred začatím konania, keď uvádzaný príjem dosahoval vďaka výrazným nadčasom - mal odpracovaných 240-330 hodín, z ktorého dôvodu takmer nebol doma. Spoločnosť na výzvu súdu na preverenie tejto skutočnosti nereagovala. Dôvodom na zmenu zamestnania, keď sa vrátil do pôvodnej práce na pozíciu strojníka, bol aj zdravotný stav, keď mu lekár vzhľadom na osteoporózu neodporúčal sedavé zamestnanie a zdvíhanie bremien. Navyše pracoval s ťažko infekčným materiálom (fekáliami), čo nebolo vhodné ani z hľadiska narodenia ďalšieho dieťaťa a jeho prítomnosti v domácnosti. V tom čas aktuálnej práci prevažne stál, pričom rešpektovali jeho zdravotné obmedzenia. Z lekárskeho nálezu predloženého otcom bolo zistené, že podľa záveru lekárskej správy zo dňa 25.04.2017 obsah kostného minerálu toho času v pásme osteoporózy, ak je prítomný rizikový faktor. Otcovi bolo odporúčané osteologické vyšetrenie a liečba a kontrolné vyšetrenie o rok. Dňa 09.08.2017 bol otec vyšetrený T. A. - reumatológom, pričom z lekárskeho nálezu vyplýva záver: hraničná osteoporóza, ak za rizikový faktor berieme nedostatočný príjem kalcia, možná genetická záťaž, odporúčaná je medikamentózna liečba caltrate a alpha D3, zatiaľ bez indikácie špecifickej antiosteorezorpcnej liečby, otec bol poučený o význame chôdze s odporúčanou kontrolou o 3 mesiace. Ďalej zo správy vyplýva objektívny nález: chôdza bez pomôcok, chrbtica skolióza, inak veku primeraný nález. Okrem maloletej B. mal otec ďalšie tri vyživovacie povinnosti, a to voči dcére W. a synom G. a Y.. W. Q., nar. XX.XX.XXXX, ktorá v priebehu konania nadobudla plnoletosť, bola zverená do osobnej starostlivosti otca. Matka dcéry W. bola na základe rozhodnutia Okresného súdu Pezinok č.k. 8P/392/2014-92 zo dňa 24.11.2015 naposledy zaviazaná prispievať na jej výživu sumou 70 eur. V školskom roku 2017/2018 navštevovala U. odbornú školu v N. pri J., kde mala vzhľadom na závažný úraz do konca maturitného ročníka povolený individuálny študijný plán. Maloletý G. Q., nar. XX.XX.XXXX pochádza z predchádzajúceho manželstva otca, pričom na jeho výživu je otec rozsudkom Okresného súdu Pezinok č. 28P/889/2010-35 zo dňa 04.06.2010 povinný prispievať sumou 80 eur mesačne. Dňa 10.06.2017 otcovi pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť k maloletému synovi Y., ktorý sa narodil zo vzťahu s jeho súčasnou partnerkou, s ktorou žili v spoločnej domácnosti. Otec je vyučený maliar. Býval v rodinnom dome v obci Z., ktorý patrí rodine jeho partnerky. Mesačné náklady jeho 3-člennej rodiny otec vyčíslil nasledovne: 340 eur potraviny, 50 eur čistiace prostriedky a hygiena, 63 eur električka, 51 eur plyn, 70 eur palivové drevo, 6 eur odpad, 20 eur televízia, 15 eur internet, 60 eur oblečenie, 60 eur pitná voda. Osobitné náklady na výživu mal. Y. vyčíslil na 100 eur na Sunar, 30 eur za plienky, 20 eur na doplnkovú výživu, 25 eur na hygienu a lieky a 30 eur na oblečenie. V súvislosti s dopravou si uvádzal náklady 80 eur mesačne. Dvakrát do mesiaca cestoval po syna G., s čím mal spojené ďalšie náklady 30 eur mesačne. Po úraze dcéry W. mu v priebehu konania vznikli krátkodobé zvýšené náklady v súvislosti s dopravou k lekárovi a rehabilitáciami vo výške 40 eur. Náklady na vlastné lieky vyčíslil na 10 eur mesačne. Partnerka otca bola na rodičovskej dovolenke, keď do septembra 2017 poberala materskú vo výške 430 eur a od októbra 2017 zostala odkázaná výlučne na rodičovský príspevok a rodinné prídavky na maloletého Y. v celkovej sume 250 eur mesačne. Otec tvrdil, že zamestnanie bol nútený zmeniť zo zdravotných dôvodov, nakoľko mu diagnostikovali silnú dedičnú osteoporózu. Vzhľadom na svoj zdravotný stav nevykonáva ani svoje pôvodné povolanie maliara. Náklady mal aj na splátky pôžičiek z bývalého manželstva, keď jeho podiel predstavuje 202 eur. Okrem toho splácal splátky nebankovým spoločnostiam Quatro a Home Credit mesačne vo výške 139,34 eura. Naďalej bol podielovým spoluvlastníkom rodinného domu v katastrálnom území obce W. v podiele 8/10-ín k celku s tým, že na uvedenú nehnuteľnosť bolo zriadené záložné právo v prospech Všeobecnej úverovej banky, a.s.

Od predchádzajúcej úpravy rozsahu vyživovacej povinnosti otca uplynula ku dňu podania ďalšieho návrhu na zvýšenie výživného doba dva a pol roka a ku dňu rozhodovania doba troch rokov. Maloletá naďalej navštevuje základnú školu, jej zdravotný stav je de facto nezmenený ako v čase posledného rozhodovania súdu - maloletá je uznaná ako ZŤP. V zmysle predloženej lekárskej správy vystavenej dňa 24.01.2020 T. L. T., L., pediatričným pneumológom a ftizeológom, maloletá má diagnostikovaný hypoventilačný syndróm súvisiaci so spánkom, je dispenzarizovaná, na domácej liečbe s potrebou kyslíka 0,5-1 l, saturačne sa drží v norme. Počas dňa je stav maloletej dobrý, je vnímavejšia, začína viac rozprávať, tvoriť vety, hýbe sa dostatočne, vládze, jej hmotnosť je 102 kg (v októbri 2018 90 kg), výška 144 cm (v marci 2018 135 cm). Naďalej trpí obštrukčným spánkovým apnoe ťažkého stupňa v koincidencii s hypoventilačným syndrómom pri obezite, na liečbe BiPAP, AHI upravené, Prader-

Willi syndróm + ostatné diagnózy. Je vo veku cca desať a trištvrté roka, pričom náklady spojené s jej výživou vzrástli nielen v súvislosti s jeho vyšším vekom, ale aj v súvislosti s prirodzeným rastom životných nákladov, ale najmä z dôvodu dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu. Náklady maloletej matka vyčíslila mesačne nasledovne: 30,- eur vitamíny; 60,- eur podložky; 50,- eur obuv; 50-80,- eur oblečenie; školské potreby 100-150,- eur; ZRPŠ 30,- eur, poisťka 30,- eur. Okrem toho liečebný pobyt 670,- eur, očné vyšetrenie 100,- eur; 450,- eur na rehabilitačný bicykel, 25,50 eura doplnky k bicyklu. Na pojednávaní konanom dňa 06.11.2020 matka uviedla, že jej mesačné náklady maloletej sú: 30,- eur vitamíny; 60,- eur podložky. Okrem toho štvrťročne vynakladá; 50,- eur obuv; 50-80,- eur oblečenie. Školské potreby 90,- eur; ZRPŠ 30,- eur, poisťka 30,- eur. Okrem toho liečebný pobyt 670,- eur, očné vyšetrenie 100,- eur + 20,- eur; 450,- eur na rehabilitačný bicykel, 25,50 eura doplnky k bicyklu.

Aktuálne je otec naďalej zamestnaný v spoločnosti K. U. s.r.o., za obdobie od septembra 2018 do decembra 2018 čistý mal mesačný príjem vo výške 970,54 eura, za rok 2019 dosiahol u tohto zamestnávateľa čistý mesačný príjem vo výške 885,42 eura a za obdobie od januára 2020 do septembra 2020 čistý mesačný príjem vo výške 877,78 eura, pričom si uplatňoval daňový bonus na dieťa vo výške 45,44 eura mesačne. Otec uviedol, že jeho pravidelné mesačné náklady činia cca 870,- eur, z toho na energie 105,- eur; na výživné na maloletého G. 150,- eur; na výživné na maloletého Y. 80,- eur a na maloletú B. 120,- eur, na stravu a drogériu vynakladá 130,- eur, na telefón a TV 15,- eur; na oblečenie cca 50,-eur, na pôžičku 190,- eur a na nepredvídateľné výdavky 30,- eur. Od septembra 2018 mu ubudla jedna vyživovacia povinnosť, a to ku W. Q., narodenej XXXX, na výživu ktorej mal určené výživné v sume 70,- eur mesačne. Otec svoj osobný stav od poslednej úpravy výživného nezmenil, je naďalej rozvedený, aktuálne žije v jednej domácnosti spolu so svojou matkou, keď ukončil svoj predchádzajúci partnerský vzťah. Jeho matka je starobná dôchodkyňa so starobným dôchodkom vo výške cca 400,- eur. Okrem maloletej B. má vyživovaciu povinnosť k maloletému G. Q., nar. XX.XX.XXXX, vo výške 150,- eur mesačne určenú rozsudkom Okresného súdu Bratislava III č. k. 37P/210/2019-37 zo dňa 08.09.2019 v spojení s odmietajúcim uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 20CoP/109/2020-55 zo dňa 19.01.2021, ktorým odvolací súd odmietol odvolanie otca, a k maloletému Y. Q., nar. XX.XX.XXXX, na ktorého výživu platí na základe rodičovskej dohody vo výške 80,- eur mesačne. K maloletému Y. otec uviedol, že nastúpil do materskej školy a náklady na jeho výživu sa budú zvyšovať. Za mesiace máj 2020 - júl 2020 otec predložil zálohové platby na plyn vo výške 71,- eur mesačne, za mesiace máj 2020 - júl 2020 po 44 eur mesačne za elektrinu, za vodu mesačne 13,38 eura a vyúčtovanie za plyn za zúčtované obdobie december 2018 - december 2019 vo výške 433,31 eura splatných 22.1.2020, na základe ktorého došlo k zvýšeniu mesačných záloh z 33 eur na 71 eur. Otec v domácnosti so svojou matkou kúria primárne tuhým palivom, doplnkovo plynom. Na zimu kupujú s rezervou 2 fúry každú á 350 eur, keď minú cca 1,5 fúry. Naďalej je otec sledovaný kvôli osteoporóze, keď poslednú kontrolu mal zrušenú kvôli korone, a teda nemohol súdu predložiť aktuálnu lekársku správu. Túto súdu predložil až na pojednávaní konanom dňa 12.03.2021, z ktorej vyplýva (vystavená dňa 29.01.2021 MUDr. T. V. z ambulatného centra FIDELITAS), že pre bolesti v päťach bol vyšetrený, dostal ortopedické vložky, vertebralgie v LS oblasti, dlhodobu najmä po záťaži, v noci sa už nebudí pre bolesti - vymenil matrac. Rawel 1 tbl R obdeň - do decembra 2020, Alpha D3 1 csp obdeň bez inej pravidelnej medikácie. Obsah kostnej hmoty bol pod dolnou hranicou normy pre daný vek a pohlavie, event. hraničná osteoporóza, ak za rizikový faktor berieme nedostatočný príjem vápnika, tiež v etiológii možná genetická záťaž. Podľa DXA 6/2018 došlo k nárastu kostného minerálu v chrbtici, podľa DXA 9/2019 je obsah kostného minerálu v norme. Podľa aktuálnej 1/2021 norma, nárast v perif. skelete, bez atraumatických fraktúr periférneho i axiálneho skeletu. Ca -P metabolizmus s normokalcémiou, hyperkalciúriou - s trendom k poklesu, hladina vit. D. na dolnej hranici normy, kostný obrat sa normalizoval. VAS LS chrbtice, sy karpálneho tunela vľavo. Odporúčanie: pravidelná pohybová aktivita, nedvíhať ťažké predmety, nevhodná dlhodobá práca v sede, chôdza denne min. 60 min., vhodná tiež RHNB, dostatok vápnika v strave, zvýšiť príjem fosforu, pokračovať v doterajšom užívaní liekov. Otec má naďalej diagnostikovanú poruchu hustoty a štruktúry kostí, ako aj poruchu metabolizmu.

Matka je taktiež naďalej slobodná, nepribudla jej ďalšia vyživovacia povinnosť, jej rodinný stav je nezmenený. Naďalej žije v spoločnej domácnosti spolu so svojou matkou, starobnou dôchodkyňou, ktorej príjem je starobný dôchodok aktuálne vo výške 417,60 eur. Podľa matkou predloženej lekárskej správy zo dňa 07.01.2019 vystavenej T. T. R., ortopédom, má diagnostikovanú chondroprotektívu dlhodobu, nepreťažovať, pričom doterajšie pracovné zaradenie (poštová doručovateľka) je absolútne nevhodné. Od septembra 2018 do februára 2019 matka bola PN s celkovým vyplateným nemocenským v sume 1878,90 eura za uvedené obdobie. V čase od 06.03.2019 do 15.09.2019 bola matka v evidencii

uchádzačov o zamestnanie s priznaným nárokom na dávku v nezamestnanosti celkovo v sume 2153,50 eura za uvedené obdobie. Na základe rozhodnutia úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava zo dňa 10.09.2019, číslo BA5/RPPNKŤZP/SOC/2019/152428-4 má s účinnosťou od 01.06.2019 priznaný peňažný príspevok na opatrovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorou je maloletá, za obdobie od 01.06.2019 - 30.06.2019 vo výške 469,36 eura a od 01.07.2019 vo výške 530,35 eura, od júla 2020 vo výške 576,74 eura. V roku 2020 celkovo bola matka poberateľkou sociálnych dávok vyplácaných Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave vo výške 637,57 eura. Svoje výdavky matka vyčíslila nasledovne: nájomné vo výške 200,- eur mesačne; plyn 25,- eur štvrťročne; 62,- eur mesačne na elektrinu; TV a internet vo výške 40,- eur mesačne, titulom poisťky na svoju osobu 48,- eur; benzín 60,- eur mesačne; strava 200,- eur mesačne; hygienické potreby 160,- eur mesačne; telefón 40,- eur mesačne; 158,- eur pôžička. Z matkou predloženej správy z denzitometrie zo dňa 15. decembra 2020 vyplýva, že kostná denzita u matky je znížená v pásme osteopénie, odporúčaný calcium, vitamín D, kontrola o dva roky.

Otec na výživu maloletej B. výživné hradí prostredníctvom vykonávanej exekúcie, o maloletú sa nezaujíma a nestará. Iným spôsobom sa otec na výžive maloletej nepodieľa. teda akákoľvek osobná starostlivosť, ale aj ostatná výživa s výnimkou súdom určeného výživného zaťažuje matku.

Na pojednávaní konanom dňa 12.03.2021 otec uviedol, že mu Okresný súd Bratislava III zvýšil vyživovaciu povinnosť na maloletého G. Q., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 80 eur na sumu 150 eur mesačne počnúc dňom 14.08.2019 a zároveň určil povinnosť splácať zročné výživné v splátkach po 20 eur mesačne spolu s bežným výživným. Aktuálne mu bola pozastavená výplata daňového bonusu na syna Y., vrátane ktorého dosahoval priemerný príjem 850,- eur netto a taktiež po zmene vedenia prišiel o úľavy v práci. Na dopyt konajúcej sudkyne, aké má náklady spojené s liečbou indikovanou podľa predloženej lekárskej správy, uviedol, že tieto nevie uviesť, keďže ich má cca každé tri mesiace, pričom nedopĺňa zásadne vyššou sumou. Otec na záver uviedol, že vzhľadom na to, že je zaviazaný na výživu staršieho syna G. sumou 150,- eur mesačne, je ochotný rovnakou sumou začať prispievať aj na výživu maloletej B., keď však zdôrazňuje, že vyššia suma výživného bude pre neho likvidačná.

Matka zotrvala na svojom návrhu a na výzvu súdu smerujúcu k prípadnému uzavretiu rodičovskej dohody uviedla, že minimálna suma, s ktorou by dokázala vyjsť na výživu maloletej, predstavuje čiastku 200 eur.

Podľa § 26 Zákona č. 36/05 Z. z. o rodine a zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len Zákon o rodine) ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 121 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 217 ods. 1 veta prvá zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 veta prvá Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine má výživné prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 75 ods. 1, 2 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné na mesiac dopredu.

Pod odôvodnenými potrebami oprávneného, teda maloletého dieťaťa je nutné rozumieť potreby základné, ktorými sú strava, ošatenie, hygiena, pomerná časť nákladov za bývanie, poplatky za lekársku starostlivosť, lieky, okuliare a pod., ako aj školské a mimoškolské aktivity, šport, kultúru.

Možnosti a schopnosti povinného, teda rodiča, na ktorého je dieťa výživou odkázané, sú dané jednak jeho vzdelaním, povoláním, praxou, zdravotným stavom, celkovými majetkovými pomermi a u samostatne zárobkovo činnnej osoby tiež mierou jeho pracovnej aktivity, kvalitou jeho práce a schopnosti uplatniť sa v konkurencii.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Nakoľko však matka súdu nepreukázala žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by jej bránili domáhať sa zvýšenia výživného skôr a uplatniť zákonný nárok riadne a včas, súd nevyhovje jej návrhu na spätné zvýšenie od času, kedy jej bol priznaný peňažný príspevok na opatrovanie maloletej B. ako fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, t. j. 17.09.2019, súd pristúpil k zvýšeniu výživného v súlade so zákonom až počnúc dňom podania návrhu na súd, t. j. 11.08.2020.

Pre rozhodnutie o návrhu na zmenu vyživovacej povinnosti určenej predchádzajúcim právoplatným rozhodnutím súdu je potrebné mať na zreteli ustanovenie § 230 Civilného sporového poriadku i ustanovenie § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 ZoR. Civilný sporový poriadok v označenom ustanovení určuje, že len čo sa vo veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednať znova (prekážka *res iudicata* - veci rozhodnutej). Zákon však počíta s prípadmi, keď nie je objektívne možné túto zásadu dodržať (ustanovenie § 121 Civilného mimosporového poriadku). Výslovne umožňuje zmenu rozsudku o výživnom ak sa zmenili pomery, za ktoré je možné považovať okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie rozsahu vyživovacej povinnosti. Ide o zásadu „*rebus sic stantibus*“.

Pri rozhodovaní o zmene výživného na účely zisťovania pomerov je potrebné porovnať okolnosti v čase vydania predchádzajúceho rozhodnutia s okolnosťami v čase nového rozhodnutia, pričom predpokladom takejto zmeny je výrazná a trvalá zmena pomerov, či už na strane maloletého dieťaťa alebo na strane rodičov. Takouto zmenou môže byť podstatne vyšší vek dieťaťa a s tým spojený nárast nevyhnutných nákladov, trvalá zmena zdravotného stavu, nástup dieťaťa do školy vyššieho stupňa, podstatné zvýšenie či zníženie pravidelného príjmu jedného z rodičov, prípadne zmena počtu vyživovaných osôb u rodičov. Posúdenie všetkých zmien v pomeroch účastníkov konania, ku ktorým došlo od poslednej úpravy sa sleduje zámer, aby súd mohol vyhodnotiť, či skutočne došlo k takej zmene pomerov účastníkov konania, ktorá by odôvodňovala zmenu rozhodnutia. Pritom iba zmena pomerov výraznejšieho rázu v

okolnostiach, ktoré tvorili podklad pre vydanie skoršieho rozhodnutia o výživnom, je dôvodom pre jeho zmenu.

Hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol o veci opakovane rozhodnúť inak je teda zmena pomerov. V zmysle judikatúry je potrebné prihliadnuť na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného. Avšak len vtedy môžu byť dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti, keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia predchádzajúceho rozsudku. Nestačí len úvaha o tom, že doterajšie výživné je neprimerané. Pokiaľ by súd nemal za preukázanú zmenu pomerov a rozhodol by o zmene výšky vyživovacej povinnosti, šlo by vlastne o neprípustné preskúmavanie a reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia. Pri rozhodovaní o zmene výživného treba porovnať okolnosti dôležité pre určovanie výživného tak v čase skoršieho, ako aj nového rozhodovania, a to na základe spoľahlivých a úplných výsledkov dokazovania. Právne relevantné pre rozhodnutie o podanom návrhu na zvýšenie výživného je nielen to, či sa výrazne, trvalo, nie krátkodobo alebo nepatrne zmenili okolnosti na strane oprávneného dieťaťa, ale aj na strane povinného rodiča, ktoré boli podkladom pre predchádzajúce rozhodnutie o výživnom.

Pre určenie výživného pre dieťa sú rozhodujúce majetkové pomery. Nie sú však rozhodujúce preukázané zárobkové či majetkové pomery, ale reálne zárobkové možnosti a schopnosti každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami (fyzickou zdatnosťou, pracovnými skúsenosťami, vzdelaním a pod.), ale aj okolnosťami objektívneho charakteru (existenciou pracovných príležitostí), primeraných daným schopnostiam, resp. vlastnostiam rodičov. Základom pre hodnotenie schopností a možností rodičov plniť si svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu je teda okrem zistenia ich skutočných príjmov aj preverenie podkladov, odôvodňujúcich záver, či dosahovaný príjem rodiča zodpovedá telesným a duševným schopnostiam, skúsenostiam v plnení pracovných povinností rodičov, ako aj miestnym, lokálnym možnostiam ich uplatnenia a zároveň je rozhodujúce, či je tu skutočná vôľa dosiahnuť čo najvyšší zárobok, ako aj objektívne podmienky každého z rodičov na dosiahnutie príjmu, úmerného týmto predpokladom. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný rodič výživou vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu.

Ak by sa v čase po rozhodnutí o výživnom zmenili pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť toto rozhodnutie alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností. Zmena pomerov môže zahŕňať tak zmenu pomerov na strane niektorého z rodičov (strata zamestnania, závažné ochorenie, získanie lepšieho zamestnania a pod.), ako aj zmenu pomerov na strane detí, najmä ich potrieb (vek, štúdium, zdravotný stav a pod.). Zákon však pod pojmom zmena pomerov rozumie len zmenu podstatnú a závažnú, nie zmeny krátkodobého charakteru. Malo by ísť o podstatné zmeny v tých skutočnostiach, ktoré tvorili skutkový základ rozhodnutia o výkone rodičovských práv a povinností alebo rozhodnutia súdu o schválení dohody rodičov o rodičovských právach a povinnostiach.

V posudzovanej veci bolo vyššie uvedeným vykonaným dokazovaním jednoznačne preukázané, že boli splnené zákonné podmienky na zmenu rozhodnutia o rozsahu vyživovacej povinnosti a to predovšetkým vzhľadom na zásadnú zmenu pomerov na strane oboch rodičov - v prípade matky v dôsledku zhoršenia zdravotného stavu, ktorý jej neumožňoval vykonávať predchádzajúce zamestnanie, pričom vzniknutá situáciu jej umožnila prevziať osobné zabezpečovanie nutnej osobnej starostlivosti o maloletú v dôsledku jej závažného zdravotného postihu a v prípade otca v dôsledku odbudnutia vyživovacej povinnosti k najstaršej dcére, avšak tiež s prihliadnutím na vzdanie sa majetkového nárastu titulom zákonného dedičského podielu v značnej hodnote (41.648,34 eur), ktorú skutočnosť musel súd zohľadniť pri schopnostiach a možnostiach otca v zmysle ustanovenia § 75 ods. 1. Zákona o rodine.

Zdravotný stav maloletej B. je naďalej zlý, pričom titulom svojho závažného zdravotného postihu má okrem nutnej potreby osobnej starostlivosti zo strany inej osoby, v danom prípade matky, zvýšené výdavky na svoju výživu, spojených napr. s potrebou pohybových aktivít a pravidelného absolvovania liečebných pobytov, za ktoré matka preukázala náklady vo výške cca 670,- eur ročne. Matka už nie je zamestnaná, keď lekárskou správou preukázala objektívne dôvody ukončenia jej pracovného pomeru. Od 01.06.2019 je poberateľkou opatrovateľského príspevku na maloletú B.. Otcovi ubudla jedna vyživovacia povinnosť k dcére W., je naďalej zamestnaný u toho istého zamestnávateľa, ukončil predchádzajúci partnerský vzťah, a aktuálne žije v spoločnej domácnosti spolu so svojou matkou, starobnou dôchodkyňou, v ktorej spolu hospodária. Od poslednej úpravy výživného potreby maloletého

dieťaťa nepochybne vzrástli aj s ohľadom na plynutie času a s tým spojený prirodzený rast životných nákladov, ako aj ďalšie výrazné náklady spojené s jej zdravotným postihom a súvisiacou rehabilitáciou. Vzhľadom na rastúci fyzický vek sa od času poslednej úpravy podstatným spôsobom zvýšili výdavky aj na jej bežnú výživu, keď vzhľadom na obezitu má prirodzene špecifické nároky na stravovanie. Ku dňu podania návrhu matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca súd považoval za objektívne a reálne zodpovedajúce potrebám maloletého dieťaťa, ako aj pomerom na strane oboch rodičov, zvýšenie výživného zo strany otca na sumu 210 eur, t.j. zvýšenie o 90 eur, keď samotný otec deklaroval schopnosť prispievať na jej výživu vyššou sumou o 30 eur, zodpovedajúcou potrebám jeho ďalšieho syna, keď však súd zdôrazňuje, že pri rozhodovaní musel prihliadnuť na zvýšené náklady na výživu maloletej spojené s jej závažne zhoršeným zdravotným stavom, vyžadujúcim osobitnú starostlivosť, ktorú zabezpečuje matka maloletej, čo však má obmedzujúci vplyv na jej vlastné zárobkové schopnosti a možnosti. V tejto súvislosti súd zdôrazňuje, že pri stanovovaní výšky výživného povinnému rodičovi zohľadňuje odôvodnené potreby dieťaťa ako oprávnenej osoby a zodpovedajúce primerané výdavky, ktoré zahŕňajú jednak potreby základné: stravovanie, ošatenie, hygiena, školské výdavky, cestovné do školy, pomerná časť nákladov za bývanie, poplatky spojené s liečbou. Súd pritom vychádzal z bežných nákladov na výživu maloletého dieťaťa. Za zohľadnenia rodinných prídavkov a sociálnych dávok poberaných matkou, ako aj podielu jej vyživovacej povinnosti kompenzovanej v posudzovanom prípade výraznejšie jej osobnou starostlivosťou, mal súd teda za to, že schopnostiam a možnostiam otca zodpovedá stanovená výška výživného vo výroku tohto rozsudku.

Vo vzťahu ku schopnostiam a možnostiam otca súd nemohol v danom prípade vychádzať iba z deklarovaného, resp. vykazovaného príjmu, ale zo schopností a možností otca. Súd otcovi dáva do pozornosti, že každý rodič je povinný počínať si vo svojich pracovných a podnikateľských aktivitách predovšetkým s prihliadnutím na svoju zodpovednosť za výživu všetkých detí, ktoré sú na neho odkázané výživou, keď jeho vyživovacia povinnosť predchádza všetky jeho ďalšie výdavky. Povinnosťou rodiča je pritom vyživiť svoje deti, a to aj na vlastný úkor. Nezodpovedné konanie otca, ktorý sa vzdal výrazného majetkového prospechu titulom dedičstva v značnej výške (41.648,34 eur - svojho zákonného dedičského podielu v dedičskom konaní po svojom otcovi), v žiadnom prípade nemôže byť na úkor jeho vyživovacej povinnosti k maloletemu dieťaťu s poukazom na už konštatovanú prvoradú povinnosťou každého z rodičov vyživovať svoje deti, a to aj na vlastný úkor a súvisiacu povinnosť rodiča predovšetkým zabezpečiť výživu svojho dieťaťa. Aj z toho dôvodu pre stanovenie výšky výživného platí tzv. zásada potenciality a nie zásada fakticity zárobku, z ktorého dôvodu je pre určenie výživného rozhodujúci príjem, ktorý by rodič reálne mohol dosiahnuť, keby riadne využíval svoje schopnosti a nie príjem, ktorý fakticky dosahuje preto, že tieto svoje schopnosti bez objektívnych prekážok riadne nevyužíva.

Za vzdanie sa majetkového prospechu sa spravidla považuje odmietnutie dedičstva, výhry, daru. Už aj samotné nevykonanie pozitívneho konania - neprebratie si svojho dedičského podielu ako svojho zákonného nároku súd musí vyhodnotiť ako vzdanie sa majetkového nárastu. V danom prípade je teda naplnený znak potenciality spočívajúci v požiadavke, aby výživou povinný - otec - vykonal to, čo je v jeho schopnostiach a možnostiach (riadne prevzal svoj dedičský podiel), v rámci inštitútu výživného by boli uspokojené odôvodnené potreby oprávneného - maloletej B..

Nakoľko otec súdu nepreukázal ospravedlniteľný dôvod, pre ktorý došlo z jeho strany k vzdaniu sa majetkového nárastu titulom dedičstva, súd pri určovaní výšky výživného vychádzal z jeho potenciálneho príjmu a potenciálnych majetkových pomerov, t.z. ako by nadobudol predmetnú majetkovú podstatu v prípade, že by sa vyššie vyčísleného majetkového prospechu nevzdal.

S poukazom na takto zistené pomery účastníkov konania má súd za to, že návrh matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti pre maloletú B. odo dňa podania návrhu na súd bol podaný dôvodne. Pri svojom rozhodovaní vychádzal zo skutočnosti, že na strane maloletého dieťaťa došlo k nárastu výdavkov súvisiacich s jeho vekom a zdravotným stavom. Navyše matka maloletemu dieťaťu zabezpečuje svojou osobnou starostlivosťou asistenciu a opatrovanie, čo má zásadný vplyv na jej vlastnú zárobkovú činnosť a teda možnosť podieľať sa na výžive maloletej vo finančnom vyjadrení. Vykonaným dokazovaním bolo zistené, že matka nie je v pracovnom pomere, tento bol ukončený, je opatrovateľom maloletej B.. Otec je naďalej zamestnaný u toho istého zamestnávateľa s porovnateľným príjmom, odbudla mu jedna vyživovacia povinnosť k dcére.

Súd pri rozhodovaní zohľadnil aj to, že otec má naďalej po nadobudnutí schopnosti samostatne sa živiť najstaršej dcéry, ktorá bola v jeho osobnej starostlivosti, dve ďalšie vyživovacie povinnosti, a že okrem súdom stanovenej výšky výživného žiadnym iným spôsobom potreby maloletej B., zvýšené vzhľadom na jej závažný zdravotný postih, nezabezpečuje. U otca bolo nutné pri určení výživného vziať do úvahy jeho odbornosť, produktívny vek /necelých 45 rokov/, ale aj to, že zo zdravotného hľadiska mu nie sú trvale odčerpávané zásadné finančné prostriedky na lieky, rehabilitácie, zdravotnícke pomôcky, liečebné pobyty a pod. Nie všetky náklady dieťaťa sa preukazujú - ide o všeobecne známe náklady na výživu, služby, školskú činnosť a pod. Súd prihliadol aj na vývoj životných nákladov, nárast cien tovarov a služieb, ktoré sa vo všeobecnosti zvýšili, keď matka z doterajšej výšky výživného zvýšenej začiatkom roku 2018 v súčasnom období zabezpečuje väčšinu potrieb dieťaťa nutnou osobnou starostlivosťou, nároky na ktorú vzhľadom na zdravotný stav dieťaťa nie že neklesajú, ale naopak rastú. Bez zvýšenia výživného na maloleté dieťa zo strany jeho otca by matka v súčasnosti len s ťažkosťami zabezpečovala všetky jeho odôvodnené potreby vo finančnom vyjadrení, keď nie je spravodlivé očakávať, že osobnú starostlivosť o maloletú, na ktorú je odkázaná v dôsledku zdravotného postihu, by naďalej mala zabezpečovať stará matka z matkinej strany v dôchodkovom veku. Podľa názoru súdu je v možnostiach a schopnostiach otca prispievať na dcéru zvýšeným výživným - teda sumou 210 eur mesačne od podania návrhu, t.j. od 11.08.2020 a to vzhľadom na vyššie popísané pomery zistené na jeho strane. Súd nezohľadnil argument otca, že má nízky príjem na zabezpečovanie potrieb maloletej B., keďže otec súdu sám uviedol, že jeho náklady presahujú jeho dosahovaný príjem, no napriek tejto skutočnosti sa v rámci dedičského konania vzdal značného majetkového prospechu vo forme zákonného dedičského podielu v nie zanedbateľnej hodnote. Otec žije v regióne s dostatkom pracovných pozícií, jeho zdravotné problémy ho zásadne neobmedzujú v jeho doterajších zárobkových aktivitách, avšak úsilie zvýšiť si príjem vzhľadom na ním deklarovanú výšku svojich životných nákladov a výdavkov a viacero vyživovacích povinností súdu nepreukázal. Súd prihliadol pri rozhodovaní aj na skutočnosť, že časť potrieb dieťaťa matka hradí z prídavkov, ktoré na neho poberá.

Žiaden z rodičov sa nemôže zbaviť, a to ani čiastočne, svojej vyživovacej povinnosti k nezaopatrenému dieťaťu ani v čase, keď nežije s ním v spoločnej domácnosti a prípadne má iné vyživovacie povinnosti. Povinný rodič musí prispôbiť svoj osobný život svojim reálnym možnostiam a schopnostiam a predovšetkým skutočnosti, že má vyživovacie povinnosti k nezaopatrenému dieťaťu. Každý rodič si musí svoju vyživovacie povinnosti plniť ako svoju prvoradú povinnosť. Je povinný vynaložiť maximálne úsilie na to, aby si zadovážil dostatočné prostriedky na to, aby si vyživovacie povinnosti mohol riadne plniť, a až keď mu po splnení tejto povinnosti zostanú finančné prostriedky, môže ich použiť na uspokojenie vlastných potrieb. Výživné je prednostnou pohľadávkou pred všetkými ostatnými záväzkami povinného.

Za zohľadnenia potenciality príjmov s prihliadnutím na osobné a majetkové pomery na strane rodičov súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že ostatné schopnosti a možnosti otca za zohľadnenia uvedených kritérií umožňujú otcovi platiť výživné v určenom rozsahu. S poukazom na vyššie uvedené po vykonanom dokazovaní teda súd rozhodol tak, ako je uvedené v jednotlivých výrokoch tohto rozhodnutia.

Súd zároveň nemohol vyhovieť návrhu matky na úhradu nákladov z liečebného pobytu maloletej, z očnému vyšetrenia, ako aj z kúpy bicykla, nakoľko na úhradu týchto vecí slúži práve súdom určené výživné. Nakoľko však v predmetnom konaní nebol viazaný návrhom (§ 40 CMP), o tomto nerozhodoval samostatným výrokom.

K zvýšeniu výživného súd pristúpil odo dňa podania návrhu, t.j. od 11.08.2020. Otcovi za obdobie od 11.08.2020 do dňa 11.03.2020 vznikol na bežnom výživnom dlh v celkovej výške 601 eur (210 eur - 120 eur = 90 eur x 6 mesiacov = 540 eur + alikvótna čiastka za 21 dní = 61 eur). Vyčíslený nedoplatok na zročnom výživnom je otec povinný zaplatiť v lehote 3 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku, keď takúto dobu považoval súd vzhľadom na preukázané pomery otca za primeranú na zabezpečenie dostatočných finančných prostriedkov na úhradu dlhu bez ohrozenia vlastnej životného úroveň.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Záverom súd považuje za potrebné dodať, že podľa konštantnej súdnej judikatúry (porovnaj napr. m.m. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.09.2012 vo veci Vojtěchová proti Slovenskej

republiky /sťažnosť č. 59102/08/, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 14.09.2011, č.k. I. ÚS 361/2010-34, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.06.2009, sp. zn. 5 M Cdo 8/2008) súd nemusí v odôvodnení svojho rozhodnutia dať odpovede na úplne všetky otázky (resp. námietky) nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania. Súd teda svoje rozhodnutie založil na vyššie uvedených relevantných skutočnostiach a nepovažoval za potrebné vyjadrovať sa ku všetkým početným, ale vo vzťahu k predmetnému rozhodnutiu nepodstatným pripomienkam, námietkam a tvrdeniam vznášanými v priebehu konania jeho účastníkmi.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie strany, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané a to cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Bratislave do 15 dní odo dňa jeho písomného doručenia, písomne, trojmo alebo ústne do zápisnice.

Odvolanie osôb, ktoré sa svojho práva vzdali podľa § 387 CSP nie je prípustné.

Z písomne podaného odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, musí byť podpísané, datované a musí obsahovať uvedenie spisovej značky konania ktorého sa týka. V odvolaní sa má ďalej uviesť, proti ktorému rozhodnutiu, resp. výroku rozhodnutia smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom, resp. z akých dôvodov sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody - § 365 CSP) a čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť - odvolací návrh).

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na trovy toho, kto odvolanie podal (§ 125 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne neplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na exekúciu podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, alebo návrh na súdny výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 383 a nasl. Civilného mimosporového poriadku /CMP/.